

Bosa Məkana mɛte yi Piyer kɛtima

Yo Piyer, mɔ tomun Yesus Krist kɛtɛ məkana mɛte yɔkɔ.

Məkana mɛte lépi kasi mɛbɔnɛ nɛ kasi mɛluksa mɛte yi bɛkritɛn ta bɛ nɔ kɛ́. Yo bɛ́ɲa bɛkritɛn hɛnɛ, jɛkɔ kwɔ kwɔŋgɔ Beyudɛn bɛtɛ bɛ yɛnsama tɛmɔ tikɔ kɛ yi *Krist baka. Piyer kɛ́ti yo yí nyɛ nɛ bɛkritɛn bɛtɛ bɛ saŋgwa nɛ mɛbɔnɛ baka dɛti kɛ tɛmɔ. Kritɛn yákaŋgwɛ dɛiyɔ nɛ ŋgbik kɛ tikina tɛmɔ tɛ yi nyɛ bɛ nɔ kɛ yi Krist kɛ́, kɔ bɛkɔ ndɛ, a ta saŋgwa nɛ mɛbɔnɛ kɛtɔ tɛ. Kritɛn yákaŋgwɛ bɛ nɛ bɛbɛina tɛmɔ kɛ yi Krist tɛ ŋgolɔ wɛnɛ ɛ womiya kɔ.

Wusɛ yakama bákɛ məkana maka kɛ nyanŋwɛ mɛŋgabiye yitati:

1. Joŋgwɛ kritɛn kɛ mɔy mɛbɔnɛ yí tɛdɛyɛ ndɛ, a mɛ nɛ kpasa joŋgwɛ, kɛtɔ a mɛ saŋgwatɛ bɛnɛ Krist (kumtɛ 1-2).
2. Joŋgwɛ kritɛn nɛ mɛbɔnɛ mɛte yi Krist, ŋgolɔ wusu saŋgwama nɔ kɛ numbu su kɛ́ (kumtɛ 2-4).
3. Kritɛn hɛnɛ kɛ́l mɛsay kimɔtɛ, duwɛ ndɛ, Krist ta kala nje (kumtɛ 5).

¹ Yo mi Piyer kɛtɛ məkana maka. Mi mɔ tomun Yesus Krist. Mi kɛ́ti kɛnɛ wunɛ botu bɛtɛ bɛ Njambiye tɔkuma, wunɛ bɛ joŋna wɛtɛ

wete kè nɔ ke meneti me Pɔŋ, ke Galasi, ke Kapadɔs, ke Asi nè ke Bitini nda bejeŋgwe baka. ² Da Njambiyɛ kikima si tɔke wunɛ dɛte njombu yaŋa beŋgwe yasi te yi nyɛ sima kombile ké. A tɔkuma wunɛ dɛte nɛ nje te yi Kimɔ Sisiŋ, né wunɛ jonna pupunate ke mbombu wunɛ, kè mbombu wokuna nɛ Yesus Krist, né mekiyo mɛnɛ yi nyanjama ké pupudye wunɛ. Nɔgikwa nè tɛte nyênanɔgwe pele wunɛ budye.

Wuse bêki nɛ kpasa bibina temɔ

ke yi Njambiyɛ

³ Wuse lûksa Da Njambiyɛ te Saŋgwe nɛ Nyangwe Kumande wusu Yesus Krist. Yo nde, beŋgwe nyangwe gwena ngwete nɛ, a kelma nde, wuse jádyikwe nɛ kɔkɔ, bɛ nɛ jonja jonɔgwe, keto a womiya Yesus Krist soŋɛ ke njoka bemuŋ, né wuse bɛ nɛ kpasa bibina temɔ te yi tí siyo na. ⁴ A kelma dɛte, né wuse bɛ nɛ kimɔ meyasi mɛte yi Njambiyɛ kome tike botu bene ké. Kimɔ meyasi mɛte tí butɔ ho biye memi ho beyɔ wete yesɔ na. A ke komɔ yo tike wunɛ ke dyofo. ⁵ Njambiyɛ bakidya kimɔ meyasi menɔri tike wunɛ, wunɛ botu bete bɛ nyɛ kè mbombu bakidye wunɛ nɛ ngungudye nɛ baka, keto wunɛ ke tiko temɔ ke yenɛ. A ke kè mbombu yí bakidye wunɛ kumɔ kome nyɛ ta tedye ke puyɛ nde, a sima jonɔgwe botu bene. Yo ta kwanɔna dɛte ke metu mɛte yi kè nɔ ke siyna mboko ké. ⁶ Meyasi menɔri ke kelo nde, wunɛ sɔsaŋgwe kpasa kè nɔ mbombu, ko nde, ndana wunɛ yakama wo yotu ke mebɔnɛ wete

wete te yi wune yakama saɲgwa nɔ yí boɓe ne wune, ɲge ɓe kimɔte nde, yo kɛlnaɲgwe ɔfete. Ma, yite yo ndi yi gbela mɔnɔ ɲgimɔ ne mbet. ⁷ Wune yakama saɲgwa ne meɓɔne menɔri ɔfete yí ɓeɲe, simande tikina temɔ te yi wune tike ke yi Njambiye ké jelnate. Yí duwe nde, yike kɓasa lɔr, 'bo ti pán pa boɓe boɓa ke ɔfete na? Ko ɔfete, yo ta ɓeyɔ wete yesɔ. Yasi wete, tikina temɔ te yi sume kol ke meɓɔne ké gba sulna yasi ɓudɣate laɲsa lɔr te yite. Ma ɲge tikina temɔ te yi mumɔ tike ke yi Njambiye ké sume kol ɔfete ne ɲgbik, komete, Njambiye ta ɲganɛ mɔ te lukse nye sombile sendi nye kome Yesus Krist ta nje ké. ⁸ Yesus Krist te, wune ti ɓeɲe nye wete yesɔ na, ko ɔfete, wune ndi ke kwadye nye kè nɔ mbɔmbu. Ko nde, wune yeti ke ɓeɲe nye ndana na, wune ke tikɔ temɔ ke yene. Ma yo ke kelɔ nde, wune ɓêki ne nyaɲgwe mesosa kɓesa, yeti yasi te yi mumɔ yakama pile na. ⁹ Yo ɔfete, keto yo tikina temɔ te yi wune tike ke yi Yesus Krist ké ta kelɔ nde, a jôɲgwe wune. ¹⁰ Kasi jonɲgwa mumɔ te yi Njambiye jonɲgwe ɔfete ké, ɓotu ɓe punja meɓeɓi mene saɲma nje te yi nembɛ, duwe njɔmbɔ te. Bo kandima si leɓɔ kasi kimɔ yasi ke yi Njambiye kombila nde, a ta kelɔ ne wune ké. ¹¹ Sisiɲ *Krist yi ɔiyima ke yotu yan ké kandima si leɓɔ nye ɓo nde, Krist ta saɲgwa ne meɓɔne, ke kɔɲte, a má nje ɓe ne meluksa. Botu ɓe punja meɓeɓi me Njambiye ɓaka saɲma nje te yi duwe ɲgimɔ te yi meyasi mete ta ɔya kete nè nda yi yo ta kwanɲa ké. ¹² Njambiye nja tedye nye ɓo nde, meyasi mete yi ɓa nde, ɓo lêpi ké ti ɓeɲa ɓo ne ɲguru wan na. Yasi wete,

yo keto yun yi bo lepima meyasi mete. Ndana, botu bete be pele Kimɔ Tom baka pelma yo nye wune ne deti te yi Kimɔ Sisiŋ te yi Njambiyɛ njesa wule dɔɔbo ké. Ko bejaki be Njambiyɛ ne nguru wan ndi ke ndanje misi kete yí sà nje te yi duwe njombo te.

Wuse kél meyasi ne nje te

¹³ Ma nda yo dete ké, wune kômbila medɔyano mun yí kelo ne mesay. Wune tí jeki nye sendi temo ke meyasi na. Dete, wune bêki ndana ne bibina temo hene ke kimɔ yasi te yi Njambiyɛ ta kelo ne wune kome Yesus Krist ta nje ké. ¹⁴ Wune me ke wokuna ndana ne Njambiyɛ nda bono bete be woke pɛ. Piŋo te yi wune tí pa duwe Yesus Krist kwey ké, wune dikima jonna nda yi beya mewobo mete yi wune ba no dikima tedye wune ké. Ma ndana, wune tí jonnanɔwe se beɔwe beya mewobo mete na. ¹⁵ Yasi wete, jonɔwe dɔyun nê mekele mun hene bêki ndana pupunate ndi nda mo te e jebama wune be pupunate ké, ¹⁶ keto yo ketinate ke mekana me Njambiyɛ nde: <Wune bêki pupunate, keto mi ne nguru wombe pupunate.> ¹⁷ Sendi, kome wune jeba nye nde, a njâki nje kame wune ké, wune jébanɔwe nye nde Da. Yasi wete, a jósa mumo hene beɔwe mekele mene. Bomɔ hene ndi wete ke misi mene. Ma dete, wune jônnanɔwe ne kambina ne ke bukwe metu mete yi wune ndi ke kè mbambu jonna ke meneti maka ké, ¹⁸ keto wune ke duwe nde, Yesus Krist kolma wune soŋe ke beya lem jonɔwe te yi besanmbambo fun dikima tedye wune ké. A tí kole wune ne yiŋa meyasi mete

yi ta si beyo nemeño nda yiña kpara mesumba ho lor na. ¹⁹ Yasi wete, a kolma wune ne kimo kpara mekiyo mene nda mekiyo me mono sam te e kine mono kosu ho yiña mono kon ke kondò ne ko. ²⁰ Njambiyè kikima si tòke nye, yite mboko fi pa kusuna na. Ma ndana, ke ngimo te yi mboko me ke kè ke siynate ké, Njambiyè njà punje nye ke puye, na jonḡwe wune. ²¹ Yo nye kele nde, wune fiki temò ke yi Njambiyè te e womiya nye ke njoka bemun ko. Njambiyè nya nye meluksa, né wune nje tiki temò ke yi Njambiyè ne nguru wene, be sendi ne bibina temò ne nye.

²² Wune sima pupudye metemo mun keto wune wokunama ne gbakasi te yi lepi Njambiyè lèpe ké, né wune kwadye bemaḡ bun kine likisi na. Dete, wune kèn mbombu yí kwadya budfyate nda bemaḡ ne temò yun hene. ²³ Yo nde, Njambiyè kelma nde, wuse jádyikwe ne kòkò, be ne jonja jonḡwe. Yeti besangwe busu be ta si gwe nemeño baka ja wune yite na. Yasi wete, yo ne nje yiña kwalò te yi tí gwe wete yesò na. Kwalò te, yo melepi me Njambiyè yi nye bomò jonḡwe ké. Melepi mete ta diyò kpo ne kpo, ²⁴ keto yo ketinate ke mekana me Njambiyè nde: <Bomò hene nda gbela mbunjò. Meluksa hene te yi bomò be nò ké deke nda njam jeti, mbunjò ke nyòlò si sòsò, o béḡa, njam te ma si kusiye. ²⁵ Yasi wete, ndi melepi me Baba Mboko diy kpo ne kpo. Melepi mete, yo Kimò Tom te yi bo lepima nye wune ké.>

2

¹ Ma dfe, wune fiki kwalò beya yasi hene,

kwalo sebila bomɔ nɛ kwalo mekele me likisi hene. Wune ŋiki sendi nyanɔwe temɔ nɛ kwalo kutuna besɔ hene. ² Wune wɔku yesidyɛ kimo pupuna mɔrɔku me beri nda mbɔɔɔ bɔnsike. Mɔrɔku me beri mete, yo mɛlepi me Njambiyɛ. Wune wɔku yesidyɛ te dete, nɛ wune dɔku dɔko ke nje Njambiyɛ kumɔ ke ngimɔ te yi nye ta sidyɛ ne jɔɔɔ yun kɛ, ³ keto wune sima duwe nde, Nyanɔwe Kumande ne ngikwa.

⁴ Wune njaki ke keki ne, nye tari te yi nye bomɔ jɔɔɔwe. Ma bomɔ seɔma tari te. Yasi wete, Njambiyɛ kpalma nje toke nye nde, nye kpaɔa tari ke misi mene. ⁵ Wune sendi, wune ke nje ke yi Njambiyɛ nda kpaɔa jɔɔɔɔɔwe metari. Wune ŋiki nde, Njambiyɛ bɔɔ wune yi sumɔ ne tɔ dyene kome Sisij ne ta diyɔ kɛ. Dete, a ta tembidyɛ wune, njɔɔ botu be nyena sadaka te bene, nɛ wune nye nye mesadaka mete yi Kimɔ Sisij ta tedye wune kɛ. Njambiyɛ ke jaye mesadaka mete yite ne mesosa ne nje Yesu Krist. ⁶ Yo nde, yo ketinate ke mekana me Njambiyɛ nde: <Ne bɛɔa, mi sawma kpaɔa Tari*f1* yi saɔɔwe konu tembidyɛ ke *Siyɔɔ. Mɔ te e tike temɔ ke yi tari te, a ti saɔɔwa ne njɔɔ na.> ⁷ Ma ke be wune, wune botu bete be tike temɔ ke yi tari te baka, yo kpaɔa yasi ke yun. Yasi wete, ke yi botu bete be yeti ke tiko temɔ ke yi tari te baka, yo yeti dete na. Yo nde, yo sendi ketinate womaɔa ke mekana me Njambiyɛ nde: <Tari te yi botu be sumna njumɔ seɔma ko kpalma nje be saɔɔwe konu.> ⁸ Sendi nde: <Yo tari te yi bomɔ bomiyɛ baki kete, mbato te yi badyɛ bomɔ.> Bo ke bomiyɛ

baki kete, keto bo yeti ke kwadye kelo yasi te yi mɛlɛpi mɛ Njambiyɛ lɛpɛ kɛ na. Yo ma bɛ ndi kɛ yan nde, bo ta bɔmiyɛ baki dɛte.

⁹ Ma kɛ bɛ wunɛ, wunɛ mbo botu bɛtɛ bɛ Njambiyɛ tɔkuma, njɔŋ botu bɛ nyɛna sadaka tɛ bɛ kelɛ mɛsay nyɛ Kumandɛ. Wunɛ njɔŋ botu bɛtɛ bɛ Njambiyɛ tɔkuma nde, bo ndi bɛnɛ yɪ kelɔ mɛsay nyɛ nyɛ. Wunɛ sendi kandɔ botu bɛtɛ bɛ wokuna ndi nɛ nyɛ nyɛpɔ. A tɔkuma wunɛ dɛtɛ, nɛ wunɛ lɛpi nyanɔwɛ kimɔ mɛkelɛ mɛnɛ nyɛ bɔmɔ. Yo nyɛ jɛba wunɛ sɔŋɛ kɛ mɔy yitil njɛsɛ kɛ kpasa mɛjasi mɛnɛ. ¹⁰ Wunɛ tɪ bɛ yun yiŋa kandɔ kwey na, ma ndana, wunɛ mɛ kandɔ Njambiyɛ. Njambiyɛ tɪ gwe ŋgwɛtɛ wun kwey na, ma muka, a ma gwe wunɛ ŋgwɛtɛ.

¹¹ Wunɛ njɔŋ, wunɛ sɔŋ temɔ mbɛ, wunɛ bɛjɛŋɔwɛ, bɛakwanɔkwanɔ kɛ mɛnɛti maka. Dɛtɛ, mi kɛ kombilɛ lɛpɔ nyɛ wunɛ nde, wunɛ tɪki bɛya mɛwɔbɔ mɛtɛ yi dɪyɛ kɛ yotu yun yɪ lɔ dɪyambi nɛ mɛtake mɛ temɔ yun kɛ. ¹² Kɔmɛ wunɛ jɔŋna ndana kɛ njɔka mɛkandɔ mɛ botu bɛtɛ bɛ yeti kɛ duwɛ Njambiyɛ baka, wunɛ jɔŋnanɔwɛ kimɔtɛ. Dɛtɛ, kɔmɛ bo lɛpina bɛyate nɛ wunɛ kɛ yiŋa yasi nde, wunɛ kɛ kelɔ bɛyate kɛ, bo ta kpalo bɛŋɛ kimɔ mɛkelɛ mun, lukɛ Njambiyɛ kɛ yesɔ tɛ yi nyɛ ta nɛ saŋɔwɛ nɛ bɔmɔ kɛ. ¹³ Wunɛ tɛkwɛ to wokuna nɛ bɔmɔ hɛnɛ bɛ dɪyɛ nɛ bɛsɔ kɛ to mɛnɛti maka baka, keto wunɛ bɛ Nyanɔwɛ Kumandɛ saŋɔwɛtɛ. Wunɛ kɛl dɛtɛ ko saŋɔwɛ nɛ kumandɛ dɪya, nyɛ mɔ tɛ ɛ namɛ bɔmɔ hɛnɛ kɔ, ¹⁴ ko saŋɔwɛ nɛ nyanɔwɛ bɛkum bɛtɛ bɛ nyɛ tɛmbidɪya baka.

A tɛmbidya ɔ, nɛ ɔ tɛdye mɛɔnɛ nye ɔtu ɔte ɔ keɛ ɔeya yasi, lukse ɔ keɛ kimɔ yasi ɔaka. Wunɛ tɛkwɛ to ɔte, ¹⁵ keto Njambiyɛ kwádyikwɛ nde, wunɛ kɛl kimɔ yasi ɔte yí ɔíɔ nɛ numbu ɔtu ɔte ɔ keɛ ɔyanɔ, ɔ yeti kɛ duwɛ yanɔ ɔaka. ¹⁶ Wunɛ jôɔnawɛ nda yite nda ɔtu ɔte ɔ yeti se ɔɛbala ɔaka. Ma wunɛ tɛ taka nde, wunɛ yakama jɔɔna kelɔ ɔeya yasi ndana lalɛ, keto wunɛ sima ɔuwɛ kɛ ɔiyɔ bala te na. Yasi wɛtɛ, wunɛ kpâl nje jɔɔna kelɔ kimɔ mɛyasi nda ɔɛbala ɔ Njambiyɛ. ¹⁷ Wunɛ jɛsi ɔomɔ hɛnɛ. Wunɛ kwádyikwɛ ɔɛman ɔun, ndiɔɔɛ nɔɔ ɔtu ɔte ɔ tikɛ temɔ kɛ yi Yesus ɔaka. Wunɛ kâmbi Njambiyɛ. Wunɛ jɛsi sendi kumande te ɛ ɔiyɛ nɛ ɔɛsɔ ɔomɔ kɔ.

¹⁸ Wunɛ ɔtu ɔ mɛsay, wunɛ tɛkwɛ to wokuna nɛ ɔɛmasa ɔun nɛ kambina yan kɛ mɛnje hɛnɛ. Wunɛ tɛ kel ndi ɔte, ɔɔɛ ɔɛ nde, ɔ kimɔ wɛyna ɔomɔ sunɔwɛ nɛ wunɛ na. Wunɛ kɛl ɔte, kɔ ɔ ɔɛki ɔtu ɔɛ nyalo. ¹⁹ Keto, ɔɔɛ mumɔ gbise mɛɔnɛ ɔte, keto a kɛ kwadyɛ kelɔ yasi te yi Njambiyɛ kwadyɛ, komɛte, Njambiyɛ kɛ jayɛ yite kelɔ kimɔ yasi nɛ mɔ te, keto a sánɔwawɛ nɛ mɛɔnɛ mɛte, kɔ ɔɛkɔ nde, a tɛ keɛ yasi kɔtute na. ²⁰ Ma ɔɔɛ ɔ ɔɔibile wunɛ tɛdye wunɛ mɛɔnɛ keto yinɔ ɔeya yasi te yi wunɛ kelma kɛ, kɔ nde, wunɛ gbisi, 'ɔ ɔ má nje tɔndɔ wunɛ kɛ yite keto ɔɔɛ? Yasi wɛtɛ, ɔɔɛ wunɛ gbise mɛɔnɛ keto kimɔ yasi te yi wunɛ keɛ kɛ, komɛte, Njambiyɛ kɛ jayɛ yite kelɔ kimɔ yasi nɛ wunɛ, ²¹ keto Njambiyɛ jɛɔama wunɛ, nɛ wunɛ kel gba ɔte, keto *Krist nɛ ɔguru wunɛ

sanƙwama sendi ne meɓɓɓe dete keto yun. A kelma dete, yí tedye wunɛ, né wunɛ kel sendi nda nye yí ðeɗgwe nje te yi nye kwanɓa kete ké. ²² Yo nde, a ƙi kele ne yiɓa ðeya yasi wete yeso na. Bo ƙi woke yiɓa lepi ja wete yeso ke numbu ne na. ²³ Bo toyma nye, yasi wete, a ƙi yeɓsa toyɛ mumo na. Bo tedya nye meɓɓɓe, yasi wete, a ƙi ngaliye misi nde, a ke yokidye yene na. A kpalma kaɗe yotu ne nye ke meɓo me mo te e pɛse josi ne ngbeɗ ko. ²⁴ A sobuma meɓeyo musu ke yotu ne kome bo ngbama nye ke jeta ké, dete wuse gwɔ duwe ke deti te yi meɓeyo ba no sunɗwe ne wuse ké. Krist sobuma meɓeyo musu, né wuse nje jonna kelo nde, meyasi kelnanɗwe ne ngbeɗ. A sanƙwama ne meɓɓɓe nɛ mepeɗ ke yotu, né jɔngwe dɣun njaki ðe ne te ke mbombu Njambiye. ²⁵ Wunɛ dikima wowo mbombu kɛ no nda besam. Ma ndana, wunɛ ma yokwe nje kɛ yi mo te e kende ne wunɛ, bakidye sendi wunɛ ko.

3

Jɔngwe mbam bene nyari

ke moy tu dyan

¹ Wunɛ bomari, wunɛ kɛl sendi nda wuse lepiɓa sunɗwe ne botu ðe mesay ké. Nyari hene tɛkwe to wokuna ne njoɗo te wene. Simande ko nde, ðaɓa ðembam ke njoka te yeti ke ðeɗgwe meɓe pi me Njambiye na, bo ta tiko temo kete, ko nde, bo ƙi lepe nye bo na kome bo ðeɗe boma ðan ke jonna weynate. ² Bo ta kelo dete, nge bo sambile misi ðeɗe nde, wunɛ ke jonna ne

kambina Njambiyε yí kelɔ meyasi ne pupuna temɔ. ³ Wunε tɪ nyεki temɔ ke kombila yotu, né bomɔ beŋ wunε na. Meyasi nda kasi boyna meto yí kelna kɔndukwε, kasi leŋna jɔle jɔle meyasi mete yi bo kele ne lor, nje bu kasi leŋna yiŋa kpasa melambo. ⁴ Yasi wetε, wunε kpâl kelɔ nde, kombila yotu yun bêki yike yi dɪye sɔfyate ke moy temɔ. Yo nde, wunε jôŋnanɔwε weynate, be ne kimɔ temɔ, keto njel kombila yotu te yite tɪ beyɔ wetε yesɔ na. Yo yite be kpasa nyanɔwε yasi ke mbombu Njambiyε. ⁵ Baŋa boma dɪkima beŋwε ndi nje Njambiyε ke metu me njime, be ne bibina temɔ ke yenε. Bo dɪkima tekwε to wokuna ne benjoŋɔ ban. Kombila yotu te yan ba gba yite. ⁶ Wuse bêŋa Sara. A dɪkima wokuna ne njoŋɔ wene Abaraham, jeba nye nde Masa wene. Ma nge wunε kele kimɔ yasi kine gwe wɔ yaŋa na, yite wunε ta kè mbombu be benday be Sara. ⁷ Wunε bembam, wunε kël sendi dɛte. Mbam hene jôŋnanɔwε ne dɪyanɔ bene nyari wene, duwe nde, boma ne tekɔ kwɔ wunε bembam. Wunε lûksa bo, keto kimɔ jɔŋwε te yi Njambiyε sima bakidye tike wunε ne gbɛlate ké, wúnε bo hene ke moyte. Wunε kël dɛte sunɔwε ne bo, ma yiŋa yasi me nje njanɔwε menɔweta mun.

Wuse jôŋnanɔwε nda bemaŋ

⁸ Yí sidye nɔ, wunε hene bêki ne metake wetε ke meyasi, be sendi temɔ wetε. Wunε kwâdɪyanɔwε nda bemaŋ. Baka gwâki nɔwεte besɔ. Wunε bêki sendi botu be pidya yotu. ⁹ Nge mumɔ kele beya yasi sunɔwε ne wunε, wunε tɪ yokidya kelɔ beya yasi ne nye na. Nge

mumɔ toyɛ wunɛ, wunɛ tɪ yɔkɪdya toyɛ sendi nyɛ na. Yasi wɛtɛ, wunɛ kpâl ngwɛta nɛ Njambiyɛ ndɛ, a nyêki mbɛtɛ mɛkɔmbɪla. Kɛto Njambiyɛ jɛbama wunɛ, né wunɛ kel dɛtɛ, né wunɛ bɛ nɛ mɛkɔmbɪla mɛtɛ yi nyɛ sima bakiɔdye tikɛ wunɛ ké. ¹⁰ Yo kɛtinate kɛ mɛkana mɛ Njambiyɛ ndɛ: <Ngɛ mumɔ kwadyɛ jɔŋna nɛ tɛ, bɛ nɛ mɛsɔsa kɛ jɔŋgwɛ dɛnɛ, mɔ tɛ bâkɪdya dɛm nɛ kɛ lɛpɪna bɛya lɛpɪ, bakiɔdye sendi kondɔ numbu nɛ kɛ sebɪla bɛsɔ. ¹¹ A tûm kɔŋ lɔndɔ nɛ bɛya yasi, a kpâl kelɔ kimɔ yasi. A sâŋ nje hɛnɛ tɛ yi jɔŋna nɛ tɛ bɛnɛ bɛsɔ, nyɛ sosu kɛtɛ kɛ nɔ mbɔmbu. ¹² Kɛto Baba Mbokɔ nyêki misi kɛ yotu bɔtu bɛtɛ bɛ keɛ yasi nɛ ngbɛŋ baka bakiɔdye bɔ. A kɛ lɛŋgwɛ mɛtɔ kɛ mɛŋgwɛta man. Yasi wɛtɛ, a kɛ tɪŋɔ mɛŋgɛmbɪ nɛ sɪbɪbɪ sɔŋgwɛ nɛ bɔtu bɛtɛ bɛ keɛ bɛya yasi baka.>

Wusɛ sûm kol kɛ mɛbɔnɛ

¹³ Ma ngɛ wunɛ nyɛ sosu hɛnɛ kɛ kɛlna kimɔ yasi, mɔ tɛ nda yakama kelɔ bɛya yasi sɔŋgwɛ nɛ wunɛ kɔ? ¹⁴ Ko ndɛ, bɔmɔ tɛdya wunɛ mɛbɔnɛ, kɛto wunɛ kɛ kelɔ yasi tɛ yi nɛ ngbɛŋ kɛ mbɔmbu Njambiyɛ, wunɛ nɛ mɛsɔsa. Wunɛ tɪ gwaki wɔ yan na. Sendi, tɛmɔ yun tɪ kudɔyukwɛ na. ¹⁵ Yasi wɛtɛ, wunɛ bɛsɪkwɛ ndi *Krist nyɛpɔ kɛ mɔy mɛtɛmɔ mun ndɛ, nyɛ Baba Mbokɔ. Wunɛ kɔmsaŋgwɛ mɛŋgimɔ hɛnɛ yɪ lɛpɔ nɛ to tɛ yi wunɛ bɛ nɛ bɪbɪna tɛmɔ kɛ yi Krist ké nyɛ bɔtu bɛtɛ bɛ ta diyɛ wunɛ baka. ¹⁶ Ndi ndɛ, wunɛ yɛnsaŋgwɛ nyɛ bɔ nɛ kimɔ tɛmɔ nɛ kambɪna Njambiyɛ sendi. Mɛtɛmɔ mun bêki nɛ tɛ kinɛ yaŋa tɛ yi yakama njaŋgwɛ wunɛ

na. Wune k el dete, n  njon biy botu bete be  iki  yanygwe  ino  yun ke yasi te yi bo lepina beyate sungwe ne wune, keto wune ke jonna ne te beɗgwe nje Krist. ¹⁷ Yo kimote budyate nde, wune s ngwanɗwe ne meɓone keto kelna kimɔ yasi, ɗge Njambiye kwadye dete, laɗsa nde, wune s ngwanɗwe ne meɓone keto kelna beya yasi.

¹⁸ Yo nde, *Krist ne ɗguru wene gwa ndi ɗga wete, keto meɓeyɔ me ɓomɔ. Nye ɗgben mumɔ gwa keto botu bete be kele yasi kotute ɓaka, na ɗgbosu wuse k  no ke yi Njambiye. Bo woma nye ndi ke pay te yi membundo. Yasi wete, Njambiye kelma nde, a   ki ne jon ke pay te yi Sisij. ¹⁹ Dete, a ka k  pele Kimɔ Tom te ne mbombu nye botu bete be me ndana bejɔɓɔ ke  ya bemuɗ ɓaka ne nje Sisij te. ²⁰ Botu bete summa kol ne mbombu sunɗwe ne Njambiye kine kwadye tiko temɔ ke yene na, ko nde, Njambiye ka mbombu gbiso bo piɗo te yi Noy ɓa ke kelɔ nyangwe landi k . Ndi ɓomɔ ne mbet jonma ke  uku, ɓomɔ yitan jo yitati. ²¹ Njambiye jɔngwa botu benori ne nje mɔrɔku. Yo t fya tɔpuna ɓomɔ ke mɔrɔku te yi bo tɔpe wune k . Yo yite ke jɔngwe wune ndana. Ma yo yeti yi gbela weyna memi soɗe ke yotu na. Yasi wete, yo yi diyna Njambiye nde, a p pudya metemo musu, n  yo ɓe ne te kine yaɗa te yi yakama njangwe wuse na. A jɔngwe wuse  ete, keto Yesus Krist womiya ke njoka bemuɗ. ²² A bendima k   yɔɓɔ, a me ke mbam ɓo Njambiye. Njambiye nya nye  eti te yi namɔ bejaki n  nyangwe bekum ɓan n  meyasi

mete yi be ne nyanɔwe deti ké.

4

Wuse jôhnanɔwe beɔɔwe mekwadya

me Njambye

¹ Ma dɛte, nda yi *Krist sanɔwama ne meɔɔne ke yotu ne ké, wune sendi, wune bêki ne kiya metake mete yite. Keto nɔge mumɔ si sanɔwa ne meɔɔne dɛte, yene siyma bene kelna meɔɔɔ. ² Dete, kande ke nɔgimɔ te yite kumɔ ke ndingele metu mete yi nye ta jɔɔna nɔ ke meneti maka ké, a tí jɔɔna kelo se meɔyasi beɔɔwe beɔa mewoɔɔ mete yi temɔ ne kwadye ké na. Yasi wete, a ta kpalɔ jɔɔna kelo meɔyasi beɔɔwe yasi te yi Njambye kwadye ké. ³ Yo nde, ne mbɔmbu, wune dikima kelo meɔyasi mete yi mekandɔ me botu bete be yeti ke duwe Njambye kwadye ké. Ma siyma dɛte. Wune dikima jɔɔna ne sap sap, kelo beɔa meɔyasi mete yi wune dikima woɔɔ ké. Wune bɔ botu be gwena menjam. Wune dikima kelo meɔjesɔ hɔkuma medye nɔɔ hɔkuma menjam. Wune dikima nye temɔ ke yiɔa nyakbala kannna beɔa meɔyasi tikɔ Njambye. ⁴ Ma ndana, bedanɔal bun ke nɔɔbakima yí beɔe nde, wune yeti se ke nɔɔɔ nye ɔ ke sap sap jɔɔɔwe te wune ɔ na. Dete, ɔ ke kpalɔ lepina beyate ne wune. ⁵ Yasi wete, ɔ ta pile to te yi ɔ keɛ dɛte ké wete yesɔ nye mɔ te e ta be ke pɛsɔ jɔsi botu bete be ne jɔɔ, ko be ma gwe baka. ⁶ Yo keto te yite yi ɔ lepima Kimɔ Tom nye botu bete be ma gwe baka, né ɔ nje be

ne jon nda Njambiyε ke pay te yi sisin, ko beko nde, Njambiyε josuma bo kwey. Yite nde, bo sangwama ne son ke pay te yi membundo nda bomo hene.

⁷ Ngimo te yi meyasi hene ta siyo no ke ma wuta. Dete, wune johonangwe ndana ne dyano. Wune ti jeki nye temo ke meyasi na, ne wune be ne deti te yi ngweta ne Njambiyε kine menjangwe na. ⁸ Yasi te yi kwanma meyasi menori hene, yo nde, wune kwadyangwe tande yun ne temo yun hene. Keto mekwadya kel nde, mumo tiki budya beya meyasi mete yi mbanja mumo yakama kelo ne nye ke ne ngwete. ⁹ Baka bon beso kimote ke mbey yan kine menjbonjila na. ¹⁰ Njambiyε ne ngikwa, a nyeki bomo meyasi dele dele. A nya mumo hene jen te yene yi kelo ne meyasi. Dete, mumo hene bon jen te yite yi kelo ne mesay, yi kame ne njon ne nda kimo mo bakidya meyasi. ¹¹ Nge be nde, Njambiyε nya mumo jen te yi lepina yi kame ne beso, a kwandy ndi melepi mete yi wule ke yi Njambiyε. Nge be nde, Njambiyε nya mumo jen te yi kela yina yasi yi kame ne beso, a kel yo ne deti te yi Njambiyε nye nye ke, ne Njambiyε bu luksa ke meyasi hene ne nje Yesus Krist. A beki ne luksa ne ngungudye kpo ne kpo, *amen.

¹² Wune njon, wune son temo mbe, wune ti ngbakimangwe nyen nyen dite te yi bumbula ndana ke njoka yun yi bo be ne wune ke na. Yinori yeti yina jonja yasi na. ¹³ Yasi wete, wune ke nye bo sangwa ne mebone wune be *Krist. Dete, wune kpâl sosa, ne wune nje sosa

sendi kpesa kome nye ta punje nyangwe meluksa mene wete yeso ké. ¹⁴ Nge bomo lepina wungwe wune, keto wune be Krist sangwate, yite wune ne mesosa, keto Sisiñ Njambiyé yi ne nyangwe meluksa kwa meyasi hene ké pele wune. ¹⁵ Ma mumo wete ne wete ke njoka yun ti sangwanngwe ne mebone keto wona mumo, keto gubo, keto yiña beya mekele, ho keto a nya numbu ne ke melepi me ñaña bomo na. ¹⁶ Yasi wete, nge mumo sangwa ne mebone, keto nye kriten, yite a ti gwaki njon yaña na, ma a kpâl lukse Njambiyé keto ñin te.

¹⁷ Ma ngimo te yi Njambiyé ta jõe ne bomo ké sima ñya. A ta kande ne wuse ngbak ngbak botu bene. Ma nge Njambiyé kande ñete ne wuse, yo má nje be ña nan ke yi botu bete be señe kine tiko temo ke Kimó Tom ne ñaka? ¹⁸ Yo ketinate ke mekana me Njambiyé nde: <Yo ne ñeto, ko ke yi mo te yi Njambiyé sima peso nde, a me ne ngben ke mbombu wene ko nde, a ñêki ne jonngwe. Ma nge be ñete, yo ta nje be nan ke yi mo te e kele beya yasi ko, ke yi mo mebeyo?> ¹⁹ Ma ñete, botu bete be sangwa ne mebone, keto yo Njambiyé kwadye nde, bo sangwanngwe no ñaka, bo kâña meyotu man hene nye ke mebo me Njambiyé te e kusuma bo ko. Keto a tónjukwe meyasi mete yi nye si lepo ké kpo ne kpo yi kelo kimó yasi kè no mbombu.

5

*Mengite mete yi ñeñe botu bete be
kende ne botu be Njambiyé*

¹ Dete, mi ke kwadye tapita ndana nye botu bete yi bo nya bo diyo betomba ke njoka yun baka, mi sendi ne diyo te nda bo. Mi benma duwe sendi nda yi *Krist sangwama ne mebɔne ké. Sendi, mi ta be ne ngabiye ke meluksa mene kome meluksa mete ta pundo puye ké. ² Mi ke kombile lepɔ nye wune nde: Wune dâl kuru besam be Njambiye be ke mebɔ mun baka. Wune ti kel dete nda bo ke malɔ wune malɔ na. Yasi wete, wune kél yo, keto yo wune ne nguru wun kwadye kelɔ mesay mete nda yi Njambiye kwadya ké. Wune ti kel sendi mesay mete keto yesidye moni na. Yasi wete, wune kél yo ne kimɔ temɔ. ³ Wune ti kel mesay mete ne nje te yi njan yi sungwe ne botu bete be Njambiye kanma nye wune baka na. Yasi wete, wune kél yo weynate, né bo ben kelɔ sendi nda wune. ⁴ Wune kél dete, yaka nɔ, kome kum botu be bakidya besam ta nje ké, wune botu bete be lansama baka ta be ne kpasa dɔngwe te yi meluksa. Dɔngwe te ti beyɔ wete yesɔ na.

⁵ Wune begwanjɔ nè benɔndu, wune sendi, wune tɛkwe to wokuna ne botu bete yi bo nya bo diyo betomba baka. Ma wune hene, ke diyo yun, wune pidyikwe gba meyotu kamna tande yun, keto yo ketinate ke mekana me Njambiye nde: <Njambiye sùm kol sungwe ne botu bete be bendidye yotu baka. Yasi wete, a kél kimɔ yasi ne botu bete be pidye yotu baka.> ⁶ Dete, wune pidyikwe meyotu kanɛ nye ke mebɔ me Njambiye te e ne ngungudye hene kɔ, yaka nɔ, na nje bendidye wune ke ngimɔ te yi nye sima

peso ké. ⁷ Wunε kél dεte yí bυ ne mapi meyasi hεne te yi njanɣwe wunε ké nye ke mebo mene, keto a ke kelo meyasi hεne nye wunε. ⁸ Wunε fi nyeki temo ke meyasi na. Wunε dīy mejemsidyε, keto *Mo pendo wun, *Kum beya mekele ke bumbula nda dila te ε bete men yí sa mo te yi nye ta nyambo ko. ⁹ Wunε sūm kol sunɣwe ne nye. Wunε tiki temo ne ηgbik ke yi Njambiyε kè no mbombu, keto wunε ke duwe nde, beman bun ke sanɣwa sendi ne kiya mebone mete ke to mboko hεne. ¹⁰ Ma yo Njambiyε nye kimɔ meyasi hεne. A jebama wunε, né wunε jonna ke moy meluksa mene kpo ne kpo, keto wune be *Krist me sanɣwate. Wunε ta kwanɣye ndi mono ηgimɔ ne mbet ke moy mebone. Ke konje, Njambiyε ne ηguru wene ta nje tonje meyasi hεne ne koko ke jonɣwe dɣun, jeliye wunε, nye wunε deti, kelo nde, wunε bēki ne ηgbingim. ¹¹ Yo ndi nye bēki ne ηgunɣudye kpo ne kpo, *amen.

Piyer ke nyeno benjon bene

¹² Man wusu Silve kamma mi yí keto mono mekana maka yí lepina no ne mbet kenje wunε. Ke yembe, mi béna nde, a ke benɣwe nje *Krist kimote. Mi kéti yo yí nye ne wunε deti ke temo yí kobile lepɔ ne sanɣan nye wunε nde, kpasa ηgikwa te yi Njambiyε kele ne mumo ké, yoke yi mi lepima nye wunε ké. Wunε ke dīyo ne ηgbingim ke moy ηgikwa te. ¹³ Njon botu bete be tike temo ke yi Krist be dīye ke Babilon baka ke nyeno wunε. Njambiyε tokuma sendi bo nda wunε. Monmbe Mark ke nyeno sendi wunε.

14 Wune nyênnanɔwɛ tande yun, wusa ne temo te yi mekwadya. Tete diy pele wune hene, wune be diye sanɔwate wune be Krist baka!

Μελεπι με Njambye Jonja Mbon
Kako: Μελεπι με Njambye Jonja Mbon New
Testament
Le Nouveau Testament en langue kako (kako-est)
Cameroun et RCA

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kako)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

01d5712f-3809-5574-9928-b20d539536e3